

Filosofie și Economie

4

**TEMEIURI AXIOLOGICE
ALE COMPORTAMENTULUI ECONOMIC**

Colecția „*Et in Arcadia ego*” apare sub egida
Centrului de Cercetări al Departamentului de Filosofie și Științe Socioumane,
Academia de Studii Economice din București.
Tema lucrării „*Filosofie și Economie. Temeiuri axiologice ale comportamentului
economic*” face parte din Planul de cercetare pe anul 2018.

CENTRUL DE CERCETĂRI
AL DEPARTAMENTULUI DE FILOSOFIE
ȘI ȘTIINȚE SOCIOUMANE
ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI

INSTITUTUL DE FILOSOFIE
ȘI PSIHOLOGIE
„CONSTANTIN RĂDULESCU-MOTRU”
ACADEMIA ROMÂNĂ

Filosofie și Economie

4

TEMEIURI AXIOLOGICE ALE COMPORTAMENTULUI ECONOMIC

Loredana Cornelia Boșca

Lucia Ovidia Vreja

coordonatori

Colecția

Et in Arcadia ego

Editura ASE

București, 2018

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI

Copyright © 2018, Editura ASE

Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate editurii.

Editura ASE

Piața Romană nr. 6, sector 1, București, România

cod 010374

www.ase.ro

www.editura.ase.ro

editura@ase.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Filosofie și Economie.- București : Editura ASE, 2015-

vol.

ISBN 978-606-505-869-9

Vol. 4 : Temeiuri axiologice ale comportamentului economic /
coord.: Loredana Cornelia Boșca, Lucia Ovidia Vreja. - 2018. - Conține
bibliografie. - ISBN 978-606-34-0282-1

I. Boșca, Loredana Cornelia (coord.)

II. Vreja, Lucia Ovidia (coord.)

1

330

Autorii își asumă întreaga responsabilitate pentru ideile/opiniile exprimate, corectitudinea științifică, originalitatea materialului și sursele bibliografice menționate.

Cuprins

Cuvânt înainte	7
-----------------------------	---

I. Epistemologia economiei și tipologia valorilor

<i>Alexandru Surdu</i> Cum este și cum ar trebui să fie	11
--	----

<i>Marin Dinu</i> Dezvoltarea socială ca expresie a vieții trăite. Interogarea lui a fi și a face	16
--	----

<i>Mihail-Valentin Cernea</i> Neutralitatea axiologică a economiei pozitive. O iluzie?	31
---	----

<i>Gabriel Dinu</i> Despre presupusa neutralitate etică a enunțurilor economice	40
--	----

<i>Sergiu Bălan</i> Determinante culturale ale comportamentelor economice într-o interpretare evoluționistă	60
---	----

<i>Loredana Cornelia Boșca</i> Categoriile etico-religioase în filosofia economiei islamice	76
--	----

<i>Lucia Ovidia Vreja</i> Socializarea și rolul său în interiorizarea valorilor și normelor sociale.....	111
---	-----

<i>Zeno Gozo</i> Axiomele capitalismului și subconștientul colectiv	122
--	-----

<i>Vlad I. Roșca</i> Relația centru-periferie: geografii și metafore	165
---	-----

<i>Radu Uszkai</i> Fundamentul axiologic al proiectului libertarian nozickian	173
--	-----

II. Valori etice și comportament economic

<i>Valentin Mureșan</i> Permișiunea morală.....	191
--	-----

Dumitru Miron

Provocări la adresa statului bunăstării în condițiile avansării economiei
internaționale dinspre sectoarele secundar și terțiar către cel cuaternar 206

Carmen Nadia Ciocoiu, Claudiu Cicea, Iuliana Popa

Brandul și importanța managementului riscului reputațional al acestuia.....234

Octavian-Dragomir Jora, Mihaela Iacob

Mediul natural și natura omului: privatizare inspira(n)ță,
în locul obosit(oar)elor politici publice247

Dragoș Bigu

O analiză din perspectivă etică a jocului ultimatumului 257

Corina Marinescu, Claudiu Cicea

Rolul motivației morale în asigurarea unui consum sustenabil de energie 268

Cristina Voinea

O evaluare critică a proprietății intelectuale 284

III. Particularități culturale și mentalitate economică

Grigore Georgiu

Proiecții axiologice asupra raportului național-european
și abordări privind crizele din *Uniunea Europeană*.....297

Adrian Lesenciuc

Temeiuri axiologice ale ființei românești310

Ilie Pinte

Profilul mentalității economice a românilor
în viziunea lui Constantin Rădulescu-Motru 316

Gabriela Rusu-Păsărin

Ethosul obligației nelimitate în mentalitatea tradițională românească346

Ștefan-Dominic Georgescu

Comunicarea interculturală: de la lingvistică la axiologie și advertising359

Alexandrina Deaconu, Ruxandra Nicoleta Popescu

Efectul sinergic al relațiilor dintre economie și psihologie reflectat
în conceptul „inteligentă culturală” 368

Henrieta Anișoara Șerban

Conceptul de *akrasia* în filosofie și economie382

Vasile Macoviciuc

Gânduri despre fericire și ... despre angoasă, totuși.....397

Cuvânt înainte

Proiectul de cercetare *Filosofie și Economie* – inițiat, în anul 2015, de către domnul prof. univ. dr. Vasile Macoviciuc – reprezintă o colaborare științifică ambițioasă între Academia de Studii de Economice din București, prin Departamentul de Filosofie și Științe Socioumane și apoi, începând cu 2016, prin Centrul de Cercetări al Departamentului de Filosofie și Științe Socioumane, și Institutul de Filosofie și Psihologie „Constantin Rădulescu-Motru”, din cadrul Academiei Române, sub conducerea acad. Alexandru Surdu. Drept urmare, au rezultat o serie de volume cu același titlu, întrunind studii semnate de cercetători din diferite domenii științifice, care se bucură de subtitluri generoase: în 2015 – *Teme și realități contemporane* –, în 2016 – *Etică și raționalitate economică* –, respectiv în 2017 – *Sensuri ale utilității în științele socioumane*.

Acest al patrulea tom, *Filosofie și Economie. Temeiuri axiologice ale comportamentului economic*, reunește texte care pun accentul pe imperativele valorico-normative care structurează praxis-ul economic în lumea contemporană. Studiile cuprinse în volum constituie încercări de a ilustra modalitățile prin care, dincolo de dimensiunea etică și meta-etică, reflecția de tip filosofic oferă deschiderile necesare pentru abordarea comportamentului economic din perspectiva valorilor ființei umane în integralitatea sa.

În acest sens, volumul propune o incursiune, din perspectivă trans-disciplinară și pluri-disciplinară, în problematica extrem de sensibilă a raportului dintre valoarea economică (care se referă la materialitate, cantitate, raritate etc.) și valorile propriu-zis calitative, prescriptive, nemateriale, dar omniprezente, care constituie bagajul abstract tangibil, ideal și meta-ideal deopotrivă, ce sancționează comportamentul uman, în general, și pe cel economic în special. Concluzia majoră care se desprinde în urma lecturării studiilor prezente în volum este că, dincolo de câmpul efectiv al activităților de producție, repartiție, schimb și consum, comportamentului economic trebuie să îi fie atribuită sau asociată dimensiunea valorică a afectivității, a convențiilor morale, filosofice sau religioase pentru a fi înțeles adecvat.

Se cuvine să mulțumim domnului prof. univ. dr. Vasile Macoviciuc pentru sprijinul permanent acordat materializării acestei lucrări și doamnei dr. Simona Bușoi, directorul Editurii Academiei de Studii Economice, pentru priceperea și atenția dedicate îngrijirii și publicării la timp a volumului nostru.

Conf. univ. dr. Loredana Cornelia Boșca
Conf. univ. dr. Lucia Ovidia Vreja